Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Hakim Bey
Huomautus nationalismista
1996

Haettu 12.12.2014 osoitteesta http://www.anarkismi.net/aivokuume/txt/huomautus_nationalismista_-_bey_1996.htm
A Note on Nationalism. Beyn teoksesta Millennium. Autonomedia, USA & Garden of Delight, Ireland 1996, 87-102. Suomennos: Hannu Toivanen ja Ulla Vehaluoto. Väärin ajateltua (2001), s. 369-377.

fi.theanarchistlibrary.org

Huomautus nationalismista

Hakim Bey

1996

Valtio – hierarkian & separaation ruumiillistuma – kykenee uusintamaan itseään millä tahansa kokemuksen tasolla aina yksilön psyykestä kansakuntien lakeihin. Kuitenkin yhteiskunta pystyy teoriassa olemaan olemassa ilman Valtiota & itse asiassa niin on ollutkin lähes miljoonan vuoden ajan, 99 % ihmislajin olemassaolosta, kiitos tapojen & instituutioiden – ja myteemien – sinnikkyyden. Ne tuntuvat siltä, kuin ne olisi suunniteltu juuri tätä tarkoitusta varten, so. Valtion tukahduttamista & Sosiaalisen todellistumista varten. Sota sinänsä voi olla yksi näistä ”Yhteisö Valtiota vastaan” -instituutioista, koska se (”primitiivisessä” muodossaan) toimii valtaa & varallisuutta hajottavasti sen sijaan että keskittäisi niitä. Toisella tasolla voisimme sanoa, että myös shamanismi pyrkii vallan keskipakoisuuteen korostaessaan suoraa kokemusta pelkän symbolisaation sijasta (eli shamaanin täytyy ”todella” parantaa potilas, meedion täytyy ”todella” olla henkien vallassa, muussa tapauksessa heidän arvovaltansa haihtuu; joissakin heimoissa shamaanin epäonnistumisesta rangaistiin karkotuksella tai kuolemalla). Proto-Valtion täytyy siten syntyä sodan & uskonnon keskipakoisten voimien romahtamisen hetkenä. Muutokset taloudellisessa rakenteessa näyttävät seuraavan tätä romahdusta pikemminkin

kuin aiheuttavan sitä. [Huomautus: Itse ”romahduksella” on saattanut olla taloudellisia syitä, mutta me emme voi havaita niitä – liikaväestö ja ilmaston muutokset eivät varmasti riitä ”selityksiksi”!] Esimerkiksi metsästys-keräilyn syrjäyttänyt maanviljelys ei onnistunut tuottamaan proto-Valtiota. Emme voi syyttää Valtiota edes työvoiman erikoistumisesta, koska kykenemme aivan hyvin kuvittelemaan (Fourier’n lailla) melko monimutkaiselle taloudelle perustuvan Valtiottoman Yhteiskunnan. Valtio tuntuu olevan lähestulkoon sui generis – sen syntymä on tietynlaisen mysteerin peitossa. Jotakin meni pieleen jossakin: vanhat (vastavuoroisuudelle & uudelleenjaolle perustuvat) myytit romahtivat uuden separaatiolle & kasautumiselle perustuvan ”tarinan” valta-aseman edeltä. Tarkka ajankohta ei ole tiedossa, vaikka todellinen valtio väijyykin arkeologista katsetta joskus neljännen ja kolmannen vuosituhannen välillä Sumerissa ja Egyptissä. Kummassakin tapauksessa sodan & uskonnon alueet näyttävät sulautuneen yhteen tuottaakseen figuratiivisia & kirjallisia pyramidirakenteita, joita on mahdoton kuvitella ilman pakkoverotusta & orjuutta. Sosiaalisen keskipakoisuus syrjäytyi asteittain vallan & varallisuuden keskihakuisuuden tieltä, kunnes kriisin huippu saavutettiin ”pappiskuninkaan” & kehittyvän byrokratian – todellisen Valtion ehdottoman varmojen merkkien – katastrofaalisessa ilmaantumisessa.

Valtion olemus ilmenee symbolisaatiossa välityksenä & välityksessä vieraantumisena. Nämä abstraktiot viittaavat raakaan todellisuuteen: Historian Saappaankorkojen ilmaantumiseen. Separaatio & pakkolunastus täytyy panna täytäntöön samanaikaisesti niin symbolisella kuin aktuaalisellakin tasolla. Symbolit täytyy panna tekemään kasautumisen ”työtä” – Valtio ei voi kuluttaa energiaansa luodakseen itsensä joka hetki uudestaan. Esimerkiksi kirjoittaminen teknologisoi symbolisaation siihen pisteeseen, jossa valta voi ”toimia etäältä” – siinä on kirjoittamisen ”magiikka”, sen Hermeettinen alkuperä – mutta kirjoittaminen sinänsä on saatettu keksiä panemaan toimeen vieläkin perustavampi symbolisaation muoto: raha.

Tarkastelkaamme hypoteesia, jonka mukaan Valtio on mahdoton ilman rahaa symbolisena vaihtona. Primitiivisintäkin kuningasta (vastakohtana ”vanhimmalle” tai ”päällikölle”) voi luonnehtia ainoastaan vaurauden niukkuuden & kasautumisen luominen, & tämä kaksoisprosessi voidaan uusintaa vain symbolisaatiolla. Yleensä tämä tarkoittaa sitä, että kuningas on jotenkin ”pyhä” & siten itsessään symbolisoi itse energian liikettä ylijäämässä & niukkuudessa tai niiden välillä. Tämä liike täytyy kuitenkin estää, jos energiansiirrolla on vain raa’an materiaalisia muotoja (todellisia lehmiä tai vehnäruukkuja jne). Olennaista on suojelun vaihto varallisuuteen, mikä luonnehtii todellista Valtiota, ja se tulee muuttaa symboleiksi, jotta ylitetään se mitä voitaisiin kutsua materiaalin sisäsyntyiseksi egalitaarisuudeksi, sen uppiniskaisuudeksi, sen luontaiseksi kasautumisen vastaisuudeksi. ”Suojelulla” ei sitä paitsi ole minkäänlaista ilmeistä materiaalista perustaa, kun taas vauraudella on. Näin ollen Valtio joutuu vaihdossa huonompaan asemaan, ellei se pysty esittämään valtaansa symbolisessa (aineettomassa) muodossa: olemattoman vaihtona johonkin.

Jos Valtio onkin mahdoton ilman rahaa (jopa sen odottamattomimmassa, eksoottisimmassa tai primitiivisimmässä muodossa), raha sen sijaan tuntuu hyvinkin mahdolliselta ilman Valtiota. Paras todisteemme tästä ei tule ainoastaan Menneisyydestä, vaan myös – niin sanoaksemme – Tulevaisuudesta.

Menneisyydessä voimme havaita rahan uhrauksen symbolisessa vaihdossa & sosiaalisessa konstruktiossa. Kun heimo kasvaa niin suureksi, ettei se voi enää luoda itseään uudelleen esimerkiksi jakamalla uhrieläimen, niin voisimme olettaa, että jokin merkki symboloisi ”jakamisen velvoitetta”. Heti kun näiden merkkien ”hengellinen sisältö” siirtyy uhrauksen ulkopuolelle talouden piiriin (kuten esimerkiksi Lyydian temppelikolikot 600-luvulla ekr.), niin merkkien olemassaolo helpottaa ”niukkuuden luomista” symbolisoimalla vaurauden kasautumista. Näin raha edeltäisi Valtiota. Jos me toivomme siirtävämme rahan alkuperää vieläkin kauemmaksi menneisyyteen, voisimme tutkia salaperäisiä savimerkkejä neoliittises-

ta ”Lähi-Idästä” seitsemännen vuosituhannen paikkeilta ekr. Nämä ilmeisesti olivat kauppatavaroille käytettyjä laskutoimituksia. Todelliset hyödykkeet, jotka esiintyvät ainoastaan symbolisessa muodossa, ilmaisevat jo niukkuuden mahdollisuuden – & itse asiassa nämä savilaskutoimitukset ilmaisevatkin miltei varmasti velkaa. Kun symboliset laskut sitten symbolisoidaan kirjoituksella – käsite jonka ilmaantuminen voidaan ajoittaa hyvin tarkasti vuoden 3100 tienoille ekr. Urukin kaupunkiin – emme voi puhua ainoastaan rahasta vaan myös pankkitoiminnasta: velan keskittämisestä vallan uskonnollis-poliittiseen keskipisteeseen, Temppeliin. Siten raha on karkeasti arvioiden ollut olemassa 4000 vuoden ajan ennen kuin se on muuttunut muotoon, joka on mahdollistanut todellisen Valtion syntymisen.

Jos katsomme tulevaisuuteen – so. nykyisyyden ”logiikkaan” – voimme nähdä vieläkin selvemmin, että raha on olemassa ilman Valtiota. Tilanteessa, jossa raha on ”vapaa” liikkumaan rajojen yli uhmaten kaikkea poliittista taloustiedettä, kuten ”uusliberaalissa” vapaamarkkinainternationalismissa, Valtio voi huomata jääneensä rahan hylkäämäksi & uudelleenmääritellyksi pikemminkin niukkuuden kuin vaurauden alueeksi. Valtio jää loppujen lopuksi tuotannon vangiksi, kun taas raha saavuttaa puhtaan symbolisaation transsendenssin. Viimeisenä viitenä vuotena raha on saavuttanut lähes absoluutin nousujohteen, sillä nyt ei yli 90 % kaikesta rahasta viittaa mihinkään tuotannon piirissä olevaan, ei edes ”käteiseksi” kutsuttuihin likaisiin ja vanhentuneisiin symbolisiin merkkeihin – vaikka koko tuotannon maailma on kerta kaikkiaan rahan vallassa, niin että tuskin voi tomaattia kasvattaa & syödä ilman symbolisen vaihdon välitystä.

Paracelsus [sveitsil. lääkäri ja alkemisti, suom.huom.] sanoi kerran eräälle saksalaiselle pikkukuninkaalle: ”Teidän Majesteettinne on todellinen alkemisti, en minä (pelkkä kerskuri)! Teidän Majesteettinne ei tarvitse kuin valtuuttaa pankki lyömään rahaa ja sitten lainata sitä. Näin Te luotte jotakin tyhjästä. Se on paljon mahtavampi teko kuin muuttaa lyijyä kullaksi!” Tämän vitsi on siinä,

maineeni & äänestämässä ensimmäistä kertaa, koska maassani äänestäminen ei merkitse mitään eikä anna mitään - siitä ei saa edes viittä dollaria tai ilmaista juomaa (kuten Tammany Hallin vanhoina päivinä). Tarkoitan politiikkaa clausewitzilaisessa merkityksessä. Ja sodassa saa outoja petikavereita – jopa odottamattomia tovereita & liittolaisia. Haluaisin uskoa, että vallankumous voisi olla väkivallaton ”sota rauhan puolesta” – mutta kunnon partiolaisen lailla: aina valmiina.

ettei kuningas ollut oikea alkemisti. Maagisen teon paikka oli pankissa eikä hovissa. Kun kaikki maailman valtaistuimet olivat korviaan myöten veloissa omille, itseluomilleen keskuspankeille, vallan painopiste siirtyi. Kun hallitukset luopuvat vanhasta suojelun roolistaan, raha pääsee vihdoin vapauteen – hallitukset voivat nyt tarjota vain tyhjää tyhjästä – niiden valta on pirstaleina. Niiden valta on siirtynyt puhtaan symbolisaation alkemistiseen sfääriin.

Siten raha & Valtio eivät ole koskaan – missään kohdassa – olleet täysin identtisiä, tai välttämättä edes liittolaisia. Aivan kuten rahan & uskonnon paradoksisessa suhteessakin, raha & Valtio ovat joskus salaliitossa, joskus kilpailutilanteessa, toisinaan jopa sodassa. Jumala & Moolok, Mammona & Moolok – heidän kosmisen tanssinsa sotkut voisivat paljastua temppeliherroista kertovassa legendassa – taikka IMF:stä! Rahassa & Valtiossa (& uskonnossa) ei ole kyse munasta & kanasta kertovan vanhan arvoituksen yksinkertaisesta paradoksaalisuudesta, vaan paljon monimutkaisemmasta suhteesta; kysymys syystä & seurauksesta on väärä kysymys.

Raha, Valtio & uskonto: kaikki ovat sorron voimia, mutta eivät samaa sorron voimaa. Itse asiassa kun ne asetetaan toisiaan vastaan, ne voivat toimia vapautuksen voimina. Rahalla esimerkiksi ”ostetaan vapautta”; populistinen Valtio voi lakkauttaa pankit ja vapauttaa näin kansalaisensa ”rahan vallasta”; ja uskonnon tiedetään asettaneen ”korkeamman moraalinsa” niin taloudellista kuin poliittista epäoikeudenmukaisuutta vastaan.

Sitä paitsi Valtio ei ilmesty yhtäkkiä ”absoluuttisessa” muodossaan. Vaikka ”primitiivisillä” yhteiskunnilla on instituutioita, jotka estävät tehokkaasti Valtion syntymisen, ei Valtion syntyminen kuitenkaan voi pyyhkiä näitä instituutioita yhtäkkiä. ”Varhaisen” Valtion täytyy yhä elää rinnakkain niiden ”tapojen & oikeuksien” kanssa, jotka antavat Yhteiskunnalle mahdollisuuden vastustaa sen valtaa. Esimerkiksi muinaisessa Irlannissa kuningas joutui olemaan riippuvainen puoli-itsenäisistä soturijoukkioista (ja usein myös kamppailemaan niitä vastaan), feeniläisistä, joiden elämä oli omistettu vallan lähteille (yllätyshyökkäykset) ja vauraudelle (met-

sästys), ja jotka jäivät olennaisesti Valtion kontrollin ulkopuolelle. ”Yhteiskunta Valtiota vastaan” -antropologiaa voidaan laajentaa historiallisten Valtiojärjestelmien (kuten feodalismi) sosiologiaksi. Näissä järjestelmissä tehokkaat instituutiot & myteemit toimivat vallan totaalista kasautumista vastaan – tavallisesti väkivallan hinnalla. Sitä paitsi, kuten Karl Polanyi on huomauttanut, raha pidetään kurissa myös ”esimoderneissa” kulttuureissa – ei pelkästään ”primitiivisissä” yhteisöissä (joissa rahaa ei yksinkertaisesti pysty ilmaantumaan), vaan myös varsin kompleksisissa Valtiojärjestelmissä. ”Klassiset sivilisaatiot” kuten Mesopotamia, Kreikka, Väli-Amerikka, Egypti & jopa Rooma säilyttivät jossain määrin varallisuuden jaon rakenteissaan – ellei muuten, niin periaatteella panem et circenses [(lat.) leipää ja sirkushuveja, suom.huom.]. Kukaan ei olisi voinut kuvitella ”vapaita” markkinoita sellaisissa olosuhteissa, koska niiden ilmeinen epäinhimillisyys olisi loukannut kaikkia jäljellä olevia vastavuoroisuuden periaatteita, puhumattakaan uskonnollisesta laista. Jäi meidän kunniakkaan modernin aikakautemme asiaksi käsittää Valtio absoluuttiseksi vallaksi & raha ”vapaaksi” kaikista sosiaalisista rajoituksista. Tulosta voitaisiin kutsua Pääomavaltioksi: rahan vallan liitoksi sodan vallan kanssa. Kun taistelu Kommunismia vastaan oli voitettu, olisi viime kädessä loogista odottaa viimeistä & lopullista taistelua Pääoman & Valtion välillä puhtaasta & ylimmästä vallasta. Sen sijaan Moolokmainen Valtio tuntuu tietävän, että se on jo aikaa sitten vaivihkaa lyöty (kaikki valtaistuimet korviaan myöten veloissa…), se on valittamatta antautunut Mammonan voiton edessä. Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta kansakunnat kompastuvat nyt itseensä innossaan ”yksityistää” kaikki terveydestä vankiloihin, ilmasta & vedestä tietoisuuteen sinänsä. ”Suojelu” – ainoa todellinen syy Valtion olemassaololle – katoaa kaikilta hallituksen vaikutusvallassa olevilta aloilta tariffeista ”ihmisoikeuksiin”. Valtio näyttää jotenkin uskovan, että se voi luopua paitsi surkastuneesta vallastaan rahan suhteen myös perustoiminnoistaan & silti säilyä vaaleissa valittuna miehittäjäarmeijana! Jopa USA, joka kerskuu olevansa viimeinen & lopulsi minkä tahansa sellaisen liikkeen johtoon – sillä olisi valtavaa moraalista arvovaltaa.

Koska olemme päästäneet unelmat valloilleen, kuvitelkaamme, että Kommunismin/Kapitalismin vastainen liike syntyy Itä-Euroopassa & liittoutuu islamin uusien liikkeiden kanssa, jotka eivät enää ole ”fundamentalistisia” & hegemonistisia, mutta aivan varmasti Kapitalismin & ”Yhden Maailman” kulttuurin vastaisia. Vastaavasti Atlannin rannikon Kapitalismin ja Euroopan vastaiset valtiot liittoutuvat keskenään – & samanaikaisesti kaikissa näissä maissa vallankumoukselliset voimat toimivat sosiaalisen & taloudellisen oikeudenmukaisuuden, ympäristöaktivismin, hegemonian vastaisen solidaarisuuden & ”vallankumouksellisen erilaisuuden” puolesta. Ulkoparlamentaariset organisaatiot & uskonnolliset ryhmät antavat loogisestikin kannatuksensa taistelulle. Tällä välin voimme kuvitella Kapitalismin kriisin mitä lukemattomimmista syistä aina pankkitoiminnan romahduksesta ympäristökatastrofiin. Yhtäkkiä ”uusliberalismin” vastainen radikaali populistinen kritiikki alkaa upota miljooniin työläisiin, maanviljelijöihin, heimokansoihin, X-luokan drop-outseihin & taiteilijoihin, harhaoppisiin & jopa ”pikkuporvarillisiin” kauppiaisiin & ammatinharjoittajiin…

…”Vallankumouksen jälkeen” täytyisi tietenkin tarkkaan uudelleenarvioida kaikki nationalistiset muodot. ”Uus-proudhonilaisen federalismin” päämäärä olisi vapauden tunnustaminen organisaation jokaisessa kohdassa rihmastossa, oli se sitten miten pieni tahansa – jopa yksittäinen yksilö tai mikä tahansa ”irtautujien” pikkuinen ryhmä. Epäilemättä nämä vapaudet tulisi varmistaa jatkuvalla taistelulla jokaisessa yksilössä & jokaisessa ryhmässä olevia ”luontaisia” ahneuden & vallanhimon taipumuksia vastaan. Mutta tämä on tulevaisuuden asia. Tällä hetkellä meillä on edessämme monumentaalinen tehtävä rakentaa Kapitalismin vastainen vastarintaliike radikalismin pirstoutuneista jäänteistä – melkoisesti liimaa, melkoisesti kopiopaperia & melkoisesti kiivasta retoriikkaa. Meillä ei ole enää varaa ylellisyyteen olla piittaamatta politiikasta. Tämä ei tarkoita, että olisin tuhoamassa täydellisen anarkistin

vapaan federaation ilmiselvä *sine qua non*. Käsitteen tässä merkityksessä nationalismia täytyy aina vastustaa, koska se on hegemonista – & eroamista täytyy aina tukea, sikäli kuin se on hegemonian vastaista. Sitä voidaan siis kannattaa vain siinä määrin kuin se ei pyri saamaan valtaa muiden kurjuuden kustannuksella. Yksikään Valtio ei koskaan voi saavuttaa tätä ihannetta – mutta joitakin ”kansallisia taisteluita” voidaan pitää objektiivisesti vallankumouksellisina edellyttäen että ne täyttävät perustavat vähimmäisvaatimukset – so. että ne ovat sekä epähegemonisia että Kapitalismin vastaisia. ”Uudessa Maailmassa” sellaisiin liikkeisiin voisi ehkä kuulua Hawaijin irtaantumisliike, Puerto Ricon itsenäisyys, alkuperäisamerikkalaisten ”kansakuntien” maksimaalinen autonomia, EZLN & ainakin teoriassa bioregionalistinen liike Yhdysvalloissa. Niihin ei luultavasti kuuluisi (vähän valitettavastikin) sellaiset liikkeet kuten Quebecin nationalismi & Yhdysvaltojen militialiike. Itä-Euroopassa voisimme nähdä potentiaalia sellaisissa valtioissa kuten Slovenia, Bosnia, Makedonia, Ukraina – mutta emme Serbiassa eikä Venäjällä. ”Lähi-Idässä” ei voi olla kannattamatta tshetsheenejä & kurdeja. Länsi-Euroopassa EU:ta täytyy vastustaa, & pienempiä kansakuntia jotka todennäköisimmin murskaantuvat Euroroskan & Eurodollarien painon alle tulisi kannustaa pysymään Unionin ulkopuolella tai vastustamaan sitä sisältä käsin. Tämä sisältää Atlannin rannikon Marokosta (jossa berberivastarinta & Saharan itsenäisyys saavat myötätuntomme) Irlantiin, Tanskaan, kenties Skandinaviaan, Baltiaan & Suomeen. Kelttien irtaantumista tulisi kannustaa Skotlannissa, Walesissa, Britanniassa & Man-saarella; tämä lisäisi vahvaa sosialistista & vihreää sävyä mahdolliseen pienten Atlannin Valtioiden yhteenliittymään. Pohjois-Irlannissa paras mahdollinen ratkaisu ”Ongelmiin” saattaisi olla itsenäinen Ulster, joka perustuisi sosialistiseen ryhmäkuntaistumisen vastaiseen solidaarisuuteen – ehkä unelma, mutta paljon mielenkiintoisempi kuin ”Rauha” hinnalla millä hyvänsä – & vapaasta vallankumouksellisesta Ulsterista vapautuisi epäilemättä uskomaton energialataus Kapitalismin vastaiseen liikkeeseen – koostaan huolimatta Ulster nousi-

linen ”supervalta”, huomasi apokalyptisen voittonsa hetkenä kutistuneensa kansainvälisen Pääoman käskystä toimivaksi palkkasotilasvallaksi - mahtaileva amatööri leuhkien kerskumassa ristiretkestään Lähi-Idän ”Hitlerin” kaatamiseksi, mutta kyvykäs ainoastaan palvelemaan öljykartellien & pankkien intressejä. Kansalliset rajat täytyy säilyttää, niin että poliittiset palkkarengit voivat suuntailla veroja ”yhteiseen hyvinvointiin”; & niin että pörssikeinottelulla & valuutanvaihdolla saadaan aikaan valtavia voittoja; & niin että ”liikkuva” pääoma voi pitää työläisiä kurissa. Muutoin Valtiolla ei ole mitään todellista tehtävää – kaikki muu on tyhjää seremoniaa & silkkaa terrorismia kuten ”sota rikollisuutta vastaan” (so. Valtion post-spektakulaarinen sota omia köyhiään ja erilaisiaan vastaan). Thatcher & Reagan ennustivat todellisella selvänäköisyydellä sen, mitä hallituksen tulisi tehdä ja mitä se tulisi tekemään, kunhan se olisi toteuttanut viimeisenkin historiallisen päämääränsä: kukistanut Pahan Valtakunnan. Hallitus purkaisi itsensä vapaaehtoisesti (”kansan” käskystä tietenkin) & alistuisi suopeasti aidolle hegeliläiselle absoluutille: rahalle.

Tietenkin puhe ”Historian lopusta”, kun loppua ei ole ollut (esimerkiksi) kirjoituksella – tai siksi toisekseen materiaalisella tuotannollakaan – on pelkkä mielisairauden muoto, ehkä jopa terminaalinen muoto! Uskonnon lailla Valtio ei yksinkertaisesti ole onnistunut ”häipymään”. Itse asiassa jos laajennetaan ”Yhteiskunta Valtiota vastaan” -teesiä eriskummallisiin mittoihin, voimme jopa kuvitella Valtion ”tapojen & oikeuden” institutionaaliseksi tyypiksi, jota Yhteiskunta voi (paradoksaalisesti) käyttää vieläkin ”lopullisempaa” vallan muotoa vastaan: ”puhdasta Kapitalismia” vastaan. Tässäpä hankala ajatus kunnon anarkistille. Me olemme aina nähneet Valtion pikemminkin vihollisena & kapitalismin vain yhtenä sen osa-alueena tai ”sattumana”. Anarkin ideaalinen vastakohta on monarkki. [Itse asiassa viime vuosisadan lopun Ranskassa oli joitakin huvittavia & hyödyttömiä yrityksiä yhdistää anarkismi & monarkismi yhteistä vihollista vastaan, ”demokratian” katoavaa illuusiota vastaan & nousevaa Kapitalismin todellisuutta vastaan.] Tässä

mielessä ehkä syndikalismi & ”neuvostojen kommunismi”, jotka kehittivät ainakin kypsempää taloudellisen vallan kritiikkiä, ovat ajattelussa pesseet meidät. Kuten vasemmisto yleisestikin, anarkismi kuitenkin romahti vuonna 1989 (esimerkiksi kasvava pohjoisamerikkalainen liike kuivui yhtäkkiä kokoon) – kaikella todennäköisyydellä siksi, että samaan aikaan myös vihollisemme Valtio vaivihkaa romahti. Jotta olisimme pystyneet siirtymään Kommunismin tappion jättämään aukkoon, olisimme tarvinneet arviota Kapitalismista yhtenäistyneen maailman ainoana voimana. Huolellinen & hienostunut kritiikkimme maailmasta, joka oli jakautunut kahteen Valtio-/talousvallan muotoon, olikin yhtäkkiä irrelevantti. Jotta pystyisimme oikaisemaan tämän puutteen, tarvitsemme uskoakseni uuden ”nationalismin” teorian, samoin kuin uuden Kapitalismin teorian (ja tosiaankin myös uuden uskonnon teorian). Tähän mennessä ainoa kiinnostava malli tähän suuntaan on ollut Meksikon EZLN (ilahduttavaa nähdä Zapatistojen iskulauseita kaikkialla Dublinissa!), & heidän teoriaansa & käytäntöään kannattaisikin analysoida innoituksen saamiseksi. EZLN oli ensimmäinen vallankumouksellinen voima, joka määritteli itsensä ”globaalin uusliberalismin” vastaiseksi. Tämän se teki ilman minkäänlaista ”Internationaalilta” saatua apua tai ilman sen vaikutusta, koska se ilmaantui samana hetkenä kun ”Moskova” katosi. Se on saanut tukea Vapautuksen Teologian rippeiltä samoin kuin Maya-shamaanien & perinteisten kylänvanhinten salaisilta neuvostoilta. Sanan alkuperäisamerikkalaisessa merkityksessä se on ”nationalistinen” liike, & kuitenkin sen poliittinen innoitus on peräisin Zapatalta, Villalta & Flores Magonilta (eli kahdelta maaseudun anarkosyndikalistilta & yhdeltä anarkokommunistilta). ”Empiiriset vapaudet” kiinnostavat sitä enemmän kuin puristinen ideologia. [”Hädän hetkenä vapaus pysyy piilossa”, kuten Gaddafi sanoo.] Ei siis mikään ihme, että *New York Times* kutsui Chiapasia ensimmäiseksi ”postmoderniksi” vallankumoukseksi. Itse asiassa se on 21. vuosisadan ensimmäinen vallankumous.

James Connolly, yksi IWW:n perustajista, kehitti Irlannissa teoriaa, jonka mukaan sosialismi & nationalismi olisivat yhden & saman asian osia – & tämän teorian vuoksi hän kärsi marttyyrikuoleman 1916. Yhdestä näkökulmasta Connollyn teoria saattaisi johtaa Oikeiston ”Kansallissosialismiin” – mutta toisesta näkökulmasta se johtaa Vasemmiston ”kolmannen maailman nationalismiin”. Nyt kun nämä molemmat liikkeet ovat kuolleet, on mahdollista nähdä selkeämmin miten Connollyn teoria sopii yhteen myös oman aikansa anarkistisiin & syndikalistisiin aatteisiin, kuten Landauerin vasemmistolaisvolkismiin tai Sorelin ”Yleislakkoon”. Nämä aatteet voidaan puolestaan johtaa Proudhonin kirjoituksiin mutualismista & ”anarkofederalismista”. [Marxin & Proudhonin välinen riita oli historian kannalta paljon onnettomampi kuin Marxin kovaääänisempi & kuuluisampi riita Bakuninin kanssa.] Koska voisimme esittää zapatistojen noususta ”uus-proudhonilaista” tulkintaa, niin Connollyn ajatuksilla voi olla meille uutta relevanssia [eikä siten ehkä ole yllättävää, että EZLN saa vastakaikua Irlannin vasemmistolta!] Nykyään nationalismi ajautuu yhteentörmäykseen Kapitalismin kanssa siitä yksinkertaisesta syystä, että Pääoma on uudelleenmäärittänyt kansakunnan *per se* loppuunryöstämisen vyöhykkeeksi. Toisin sanoen kansakunta voi joko antautua Kapitalismille tai sitten vastustaa sitä – mikään kolmas tie, mikään ”neutraalisuus”, ei ole mahdollista. Kansakuntaa vastarinnan vyöhykkeenä kohtaava kysymys kuuluu, nouseeko sen kapina Oikeistosta (”hegemonisena partikulaarisuutena”) vai vasemmistosta (”epähegemonisena partikulaarisuutena”). Eivät kaikki kansakunnat ole vastarinnan vyöhykkeitä, eivätkä kaikki vastarinnan vyöhykkeet ole kansakuntia. Mutta silloin kun ne kaksi jossain määrin yhdistyvät, ei valinnasta tule pelkästään eettinen vaan myös poliittinen prosessi.

Amerikan sisällissodan aikana anarkisti Lysander Spooner kieltäytyi tukemasta kumpaakaan puolta: Etelää koska se syyllistyi ihmisorjuuteen, Pohjoista koska se syyllistyi palkkaorjuuteen & lisäksi koska siinä evättiin oikeus erota – minkä tahansa aidosti